

Toimenpideoite TPA 153/2020 vp

Mia Laiho kok

Toimenpideoite koronalisän myöntämisestä koronapotilaiden tutkimukseen ja hoitoon osallistuneelle sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstölle

Eduskunnalle

Terveydenhoidon henkilöstö on ollut eturintamassa heti koronan ensimmäisestä aallosta lähtien, ja heidän työpanoksensa on ollut korvaamaton koronan vastaisessa taistelussa. Keväällä valmiuslain tullessa voimaan terveydenhuollon henkilöstölle tuli voimaan työvelvoite, joka tarkoitti käytännössä normaaliin työaikalainsäädäntöön puuttumista. Heidän lomiansa siirrettiin, ja uhka vapaiden peruuntumisesta oli olemassa. Monissa yksiköissä jouduttiin venymään ja tekemään ylittöitä terveydenhuollon palveluiden supistumisen ja palvelujärjestelmän kuormittumisen takia. Myös monien hoitajien perheissä elämän suunnittelu hankaloitui. Hoitajia ja lääkäreitä myös siirrettiin valmiuslain nojalla organisaatioissa eri osastoille ja koulutettiin käytännössä uusiin tehtäviin vasten tahtaan.

Korona on lisännyt jo muutenkin raskasta hoitotyötä monin tavoin. Työ koronaosastoilla on fyysisesti raskasta suojavarusteiden ja tarkkojen hygieniaoheiden takia. Myös sairaalassa hoidettavat koronapotilaat ovat potilasryhmänä raskashoitoisia ja heidän vointinsa voi nopeasti muuttua. Vaikka koronapotilaiden kanssa työtä tekevillä terveydenhuollon ammattilaisilla on käytössään vahvat suojavarusteet, on sote-henkilöstöllä silti muuta väestöä enemmän koronatartuntoja. Hoitohenkilökunnan huoli tartuttaa läheisensä on todellinen. Perhe ja lähipiiri voivat altistua välillisesti.

Valtio on tukenut kuntia ja sairaanhoitopiirejä koronaepidemian testauksessa ja jäljityksessä. Vaikka kunnat ovat saaneet lisätukea koronaepidemian aikana, tuet eivät ole kohdentuneet parhaalla mahdollisella tavalla niille alueille, joita epidemia on runnellut pahiten. Myöskään koronapotilaiden hoitoon osallistuneelle hoitohenkilökunnalle, hoitajille ja lääkäreille ei ole osoitettu koronalisää toisin kuin monissa muissa Euroopan maissa on tehty.

Kuntien ja kuntayhtymien palveluksessa olevan henkilöstön työ- ja virkaehtosopimuksista sovitaan kunnallisten pääsopijajärjestöjen ja kuntatyönantajien kesken. Työmarkkinaosapuolten vuodelle 2020—2021 neuvottelemiin työ- ja virkaehtosopimukseen ei ole sovittu sisältyväksi nimenomaista määräystä COVID-19-epidemiaa koskevasta lisästä.

Valtio voisi myöntää tässä poikkeuksellisessa tilanteessa korvamerkittyä koronalisää kunnille ja sairaanhoitopiireille, josta ne voisivat tukea koronapotilaiden tutkimukseen ja hoitoon osallistuneita sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisia. Koronalisän kohdennus pitäisi saada sinne,

Toimenpideoite TPA 153/2020 vp

missä koronapotilaitakin on todellisuudessa ollut ja missä terveydenhuollon henkilöstö on ollut kaikkein tiukimmilla. Tällöin tuet menisivät juuri niihin koronapotilaita hoitaviin yksiköihin ja oikealle henkilöstömäärälle. Koronaepidemian aikana on tehty muitakin tukipaketteja, kuten toimeentulotuen korotus ja erilaiset yritystuet.

Terveydenhuollon ammattitaitoinen henkilöstö on ollut avainasemassa sairastuneiden COVID-19-potilaiden hoidossa ja tartunnan leviämisen ehkäisyssä. Hoitajat ja lääkärit ovat tehneet riskialtista työtä aidosti altistaen oman terveytensä uuden yleisvaarallisen taudin hoitamisessa. Nyt toisen aallon aikaan valmiuslain käyttöönotto on ollut taas julkisessa keskustelussa pinnalla, ja hoitajien lomat ja joulu ovat olleet monelle epävarmoja. Nyt olisi aika huomioida edellä mainittu ja maksaa terveydenhuollossa koronapotilaiden kanssa suoraa työtä tekeville koronalisä. Tämä voisi myös osaltaan kannustaa työntekijöitä raskaassa työssä ja vähentää alalta pois siirtyviä.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin koronalisän myöntämiseksi koronapotilaiden tutkimukseen ja hoitoon osallistuneelle sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstölle.

Helsingissä 16.12.2020

Mia Laiho kok